

ΤΑΧ. ΤΕΛΟΣ ΠΛΗΡΩΘΗΚΕ

ΙΚΟΡΦΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

Διμηννη εφημερίδα του Συλλόγου Δικορφιωτών Ζαγορίου

ΤΕΥΧΟΣ 17 - ΑΠΡΙΛΗΣ - ΜΑΗΣ 1987

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Δημήτρης Παπαγιαν νόπουλος - Κισσάβου 11 - 121 37 ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ

Τό μέλλον του Χωριού μας

Γράφει ο ΤΟΛΗΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

ΑΠ' ΤΗ ΣΚΟΠΙΑ ΜΑΣ

Παραμερίζω τις περιγραφές μου τούτη τη φορά με τις αναμνήσεις από το χωριό μας και ας μου επιτραπεί ν' αναφερθώ για μερικά επιμχα θέματα, αρχής γενομένης από το νέο κοινοτικό συμβούλιο. Μια ματιά πρώτα στο παρελθόν. Θα τα πω έξω από τα δόντια. Προσωπικά εγώ δεν έχω καμιά αντιδικία, με όσους κατά καιρούς βρέθηκαν σε πόστα, είτε σαν πρόεδροι είτε σαν κοινοτικοί σύμβουλοι. Μπορεί μερικοί απ' αυτούς να είχαν όλη την καλή διάθεση κάτι να κάνουν για το χωριό, άλλο πράγμα αν δεν το κατάφεραν, ή καλύτερα αν δεν τους βοήθησε η ικανότητά τους. Μας παρουσιάστηκαν μοναδικές ευκαιρίες ν' αξιοποιήσουμε τον τόπο μας και τις αποτρέψαμε. Σ' αυτό φταίμε όλοι, το σύνολο δηλαδή των κατοίκων του χωριού, που ο καθένας αντέδρασε με τον δικό του τρόπο και την νοοτροπία του. Στις εκάστοτε κοινοτικές εκλογές δεν είχαμε απολύτως ποτέ καμιά συνεργασία, καμιά συνεννόηση για το συμφέρον του χωριού. Η λέξη «αξιοκρατία» ήταν άγνωστη, μια άρνηση, ένα πείσμα, ακόμα και το κομματικό πάθος με πρωταγωνιστές διάφορες κλίκες που ενεργούσαν με βάση κυρίως τα συμφέροντά τους!

Αυτή η τακτική άφησε τον τόπο μας για πολλά χρόνια σε αποτελμάτωση και κατάρρευση! Αυτά μέχρι μιας ορισμένης εποχής, οπότε το σκληρικό άλλαξε απότομα. Θα σταθώ στην περίοδο που έγινε προσπάθεια ν' αλλάξει η τακτική του κατεστημένου και συγ-

κεκριμένα στην εποχή που εμφανίστηκαν τα δυο αδέρφια, ο Νίκος και ο Γιώργος Τσίνης, έχοντας σαν συμπαραστάτη και συνεργάτη τους τον δυναμικό και ακούραστο Αλέκο Φρεγγίδη. Ο πρώτος σαν αντιπρόεδρος της κοινότητας και ο δεύτερος με την επαναδραστηριοποίηση του συλλόγου. Ένας νέος άνεμος ελπίδας για το χωριό έγινε αισθητός με πρωταγωνιστές αυτούς τους δυο. Θ' αναφέρω ένα και μόνον ένα περιστατικό. Το στολίδι του χωριού μας, που είναι το αρρεναγωγείο, αν δεν υπήρχαν αυτά τα δυο παιδιά, θε είχε την όψη που έχει σήμερα το παρθεναγωγείο, που μοιάζει σαν βομβαρδισμένο νεκροταφείο στη μέση του χωριού! Το τότε κοινοτικό συμβούλιο άφησε να καταρρεύσει το παρθεναγωγείο, ενδιαφέρθηκε όμως να υπάρχει είσοδος που να οδηγεί στα ερείπια και τα χαλάσματα!

Φτάνουμε τώρα στο σημερινό κοινοτικό συμβούλιο. Το αποτελούν προσδευτικά και μορφωμένα παιδιά με κοινωνικό περιεχόμενο, με ζήλο να προσφέρουν και να καλύψουν τα κενά, είναι η ελπίδα για το χωριό μας, αν φυσικά τους βοηθήσει και ο κρατικός παράγοντας, που δυστυχώς μας παραμέλησε τελείως. Προβλήματα που χρονίζουν. Το λιγοστό νερό, κύριο μέλημα, εμπλουτισμός δηλαδή με νερό της δεξαμενής. Παραστάσεις στην Νομαρχία για την αποχέτευση στους δρόμους που πλημμυρίζουν τα νερά και καταστρέφουν τα θεμέλια των

σπιτιών από τις νεροποντές.

Αυστηρή προστασία του φυσικού περιβάλλοντος γύρω κι έξω από το χωριό, για ν' αγκαλιαστεί ακόμα περισσότερο από το πράσινο. Επιμονες προσπάθειες για την ασφαλίστευση του δρόμου και βελτίωση του τμήματος μέχρι το εικόνισμα του Αηγιάννη, τον δρόμο προς τα έλατα, γιατί αυτή η τοποθεσία είναι το μοναδικότερο τουριστικό τμήμα του χωριού μας. Είναι κρίμα χρονιάρες μέρες τ' αυτοκίνητα να μην μπορούν ν' ανεβούν, είναι από τις μοναδικές τοποθεσίες που απολαμβάνεις την Ζαγορίσια σιγή.

Αυτά και πολλά άλλα εσωτερικά προβλήματα έχει ν' αντιμετωπίσει αυτό το νέο κοινοτικό συμβούλιο, που σημειώνουμε με χαρά, είναι η μοναδική περίπτωση που εκλέχτηκε από κοινού, απ' όλους γενικά τους κατοίκους του χωριού.

Μ' αυτές τις προϋποθέσεις θα ζήσει οπωσδήποτε, και πρέπει να ζήσει το χωριό μας, γιατί είναι από τα ωραιότερα Ζαγοροχώρια. Λένε ότι πεθαίνουν τα χωριά του Ζαγορίου. Δεν ξέρω τι κάνουν τ' άλλα χωριά, όταν όμως στο Δίκορφο από το 1980 ως το 1986 ξεδεύτηκαν για ανοικοδόμηση γύρω στα 100.000.000 δρχ., με κανέναν τρόπο δεν δικαιούμαστε να θεωρούμε τον τόπο μας ξεφλημένο. Με την διαφορά ότι το χωριό μας έγινε θέρετρο καλοκαιρινού παραθερισμού. Πολλοί βιότοποι πήραν αυτή την διάταξη κατ' επιταγή. Συνέχεια στη σελίδα 3

Απαντητική επιστολή λάβαμε από το Σύνδεσμο Ζαγορίσιων Γιαννίνων, για το άρθρο μας στο προηγούμενο φύλλο μας.

Στην επιστολή αυτή, το Δ.Σ. του συνδέσμου μας αναφέρει ότι από δω και πέρα θα υπάρχει συνεχής ενημέρωση για τις πράξεις του στις εφημερίδες που εκδίδονται από Ζαγορίσιους φορείς. Επίσης μας διευκρινίζει ότι δεν διαθέτει την αίθουσα για τις πρόβες των χορευτικών συγκροτημάτων των χωριών γιατί αυτή έχει ανακαινισθεί και έχουν προστεθεί διάφορα έπιπλα, και δεν υπάρχει χώρος για τέτοιες εκδηλώσεις. Στην επιστολή του το Δ.Σ. του συνδέσμου κάνει αναφορά για τις λέξεις που υπήρχαν στο προηγούμενο κείμενό μας, «εξωπείταγμα» και «ανεγικήφαλη».

Λοιπόν, κύριοι του Δ.Σ. του συνδέσμου, όταν παίρνονται τέτοιες αποφάσεις όπως στην προκείμενη περίπτωση ήταν η μη χρησιμοποίηση της αίθουσας για τα χορευτικά, χωρίς αυτές οι αποφάσεις να δικαιολογούνται, (τουλάχιστον στο σύλλογό μας δεν υπήρξε τέτοια), αφήνουν λαβές για να τις χαρακτηρίσει καθένας όπως θέλει. Και σίγουρα δεν φταίει αυτός. Αυτή είναι η γνώμη μας. Καλό θάταν λοιπόν, να υπάρχει για κάθε απόφασή σας και πράξη σας η ανάλογη διαφάνεια, μια και που η λέξη είναι στη μόδα, ώστε να μη δημιουργούνται τέτοιου είδους παρεξηγήσεις.

Και μια φιλική σύσταση, παίρνοντας αφορμή από Συνέχεια στη σελίδα 3

Η Μικρασιατική εκστρατεία

Αφήγηση της μικρασιατικής εκστρατείας του στρατού μας της Άγκυρας, καθώς και της οπισθοχώρησης και της καταστροφής, από τον έφεδρο νοσοκόμο Σιάμο Αλέξανδρο.

«Υπηρετούσα στο πρόσκαιρο νοσοκομείο Ουσάκ, υπό τον επίτροπο Ηλία Ηλιόπουλο. Σκληρές μάχες γίνονταν στα θουνά Μπανάζ και Τουλού Μπουνάρ. Εμείς μαθαίναμε τα νέα απ' τους τραυματίες που μας έφερναν.

Απ' τους τραυματίες λίγοι ήταν με τραύματα απ' τις μάχες, οι περισσότεροι δε ήταν με πνευμονία. Οι τελευταίοι νοσηλεύονταν και μετά τους έστελναν πάλι πίσω στα συγγαμνά τους. Κανένας, όσο θαριά κι αν ήταν, δεν έπερνε αναρρωτική άδεια και γιαυτό τον διευθυντή του νοσοκομείου τον ονόμαζαν «Χριστιανομάχος».

Στο Ουσάκ θυμάμαι ότι έγιναν οι εκλογές με αντίπαλους τον βασιλικό Γούναρη και τον φιλελεύθερο Βενιζέλο. Μας έδιναν υποσχέσεις και μας έλεγαν: «παιδιά σε λίγο καιρό θα πάτε στα σπίτια σας». Δυστυχώς εμείς στρατιώτες είμασταν και δεν μπορούσαμε να κάνουμε αλλιώς και ψηφίσαμε Γούναρη. Αλλά αντί για τα σπίτια μας μάς είπαν να τραβήξουμε στα θάθη της Μ. Ασίας.

Στις 15 Μαρτίου 1921 αποστάχτηκα απ' το νοσοκομείο Ουσάκ στο Β' χειρουργικό συγκρότημα του Β' σώματος στρατού που ακολουθούσαμε την 5η και 9η μεραρχία του Β' σώματος στρατού, διοικούμενες από τον σωματάρχη Πρίγκιπα Ανδρέα Γλύξμπουργκ. Ακολουθήσαν οι μάχες Μπανάζ, Τουλού Μπουνάρ κυριεύθηκε το Αφίον Καραχισάρ και φτάσαμε στις σκληρές μάχες της Κιουτάχιας, όπου εάν δε διαζόταν η 5η μεραρχία θα έπιαναν αιχμάλωτο τον Κεμάλ. Μετά την Κιουτάχια κυριεύθηκε το Δορίλιο, Εσκή Σεχίρ. Στην πλατεία συγκεντρώθηκαν όλα τα σώματα α, β και γ στρατού και από ένα μεγάλο κτίριο μας έβγαλαν λόγω η πολιτική ηγεσία Γούναρη, ο βασιλιάς Κωνσταντίνος και ο πρίγκιπας Ανδρέας. Μας είπαν ότι με την λόγχη μας θα κατατροπώσουμε τους Τούρκους και θα μπούμε στην Άγκυρα.

Μετά από δυο μέρες ξεκινήσαμε με κατεύθυνση Σειντί Γαζί, όπου φθάσαμε μετά πορεία τριών ημερών, και το κατάρταμάμε χωρίς αντίσταση. Εκεί σε ένα λόφο με κοντά κλαριά, όμοιο με την ράχη Τσιώνη, συνάντησα και τα παιδιά απ' το χωριό, που υπηρετούσαν στο 25ο σύνταγμα της 9ης μεραρχίας. Ήταν ο λοχίας Καραγιάννης Μιχάλης, ο λοχίας Ρέσος Γιώργος, και οι στρατιώτες Τσούγιας Νικόλαος, Σορβάκος Βασίλειος, Δαρδακούλης Σταύρος και Ρέσος Δημήτριος. Κουβεντιάσαμε για την εκστρατεία, για το χωριό μας και αφού τους ευχήθηκαν καλή ανόμηση, πήγαν στον καταυλισμό μου στο Σειντί Γαζί, όπου ήταν και το χειρουργείο μου. Στο Σειντί Γαζί ζί πάνω σε έναν λόφο υπήρχε ένα μοναστήρι της Παναγίας, που είχε χτιστεί από τον πασά Σειντί, τον 15ο αιώνα, για χάρτη μιας χριστιανής που αγάποσε.

Από κει, απ' το Σειντί Γαζί και αφού μας εφοδίασαν με τρεις οκάδες νερό τον καθένα, διασχίσαμε την Αλμυρά Έρημο. Εγώ ακολουθούσα το χειρουργείο με ένα αυτοκίνητο FIAT που είχε όλα τα χειρουργικά εργαλεία με τον επίτροπο Χατζηπέτρο, ένα λοχία φοιτητή Ιατρικής και δυο νοσοκόμους. Μετά από πορεία τριών ημερών μέσα στην Αλμυρά Έρημο φθάσαμε σε μια τοποθεσία, όπου υπήρχε μια λεύκα. Εκεί ένας αξιωματικός καθηγητής μας είπε ότι ήταν ο γόρδιος δεσμός που τον έκοψε ο Μέγας Αλέξανδρος. Μετά από πορεία τεσσάρων 24ωρων μέσα στην Αλμυρά Έρημο φθάσαμε στις πηγές του Σαγκάριου ποταμού. Εκεί αναπαύθηκαν οι μεραρχίες για 24 ώρες.

Μετά από τον Σαγκάριο και πορεία δυο ημερών, φθάσαμε στο θουνό Καλέ Κρότο κοντά στην Άγκυρα που το είχαν οχυρωμένο οι Τούρκοι. Εκεί άρχισαν οι σκληρές μάχες της 5ης και 9ης μεραρχίας και μες χτίσαμε το χειρουργείο μας σε μια μεγάλη σπηλιά στους πρόποδες του θουνού. Μας έφερναν πολλούς τραυματίες και τους χειρουργούσαμε και όσοι ζούσαν με λίγα αυτοκίνητα και με καμήλες τους στέλναμε στα μετόπισθεν στο Εσκή Σεχίρ. Μεταξύ των τραυ-

ματιών ήταν και ο χωριανός μου Λοχίας Καραγιάννης Μιχάλης.

Στην αρχή δεν τον γνώρισα γιατί το πρόσωπό του ήταν όλο σκόνη. Του έκανα αντιτετανικό ορό και αφού χειρουργήθηκε έφυγε για τα μετόπισθεν. Τον χαιρέτησα, του είπα να χαιρετήσει το Δίκορφο, τους χωριανούς μας και να φιλήσει τους δικούς μου.

Μετά από σκληρές μάχες τριών ημερών, και αφού είχαμε πολλούς τραυματίες και τα πολεμοφόδια τελείωναν, ο πρίγκιπας Ανδρέας διέταξε οπισθοχώρηση. Φορτώσαμε τα λίγα αυτοκίνητα και τις καμήλες που είχαμε, και οπισθοχωρήσαμε προς κατεύθυνση Γκιόζ Χαμάμ. Μετά από δυο μέρες πορεία φθάσαμε στον Σαγκάριο ποταμό, όπου το τάγμα γεφυροποιών, με λέμβους είχε κάνει γέφυρα και πέρασαν απέναντι οι μεραρχίες.

Μετά από πορεία τριών ημερών φθάσαμε στο χωριό Αγιαζίν που σημαίνει «Τόπος των Αγίων». Εκεί ήταν ένας λόφος που μέσα του ήταν σκαλισμένη μια παλιά εκκλησία. Ήταν πολύ καπνισμένη και υπήρχαν σκαλισμένες εικόνες που ήταν καταστραμμένες. Οι Τούρκοι το χρησιμοποιούσαν για σταύλο.

Μετά από τέσσερες μέρες φθάσαμε στο Γκιόζ Χαμάμ. Εκεί εγκαταστάθηκε το Β' σώμα στρατού και όλο το επιτελείο με νέο διοικητή το στρατηγό Διγενή. Ο πρίγκιπας Ανδρέας επέστρεψε στην Αθήνα.

Η 9η μεραρχία τοποθετήθηκε στο Ντουγκέρ, η 5η μεραρχία οχυρώθηκε απέναντι στα θουνά του Γκιόζ Χαμάμ. Οι δε ζυγαρίες, μεταγωγικό, μοίρα αυτοκινήτων, σκαπανείς, χειρουργεία, τοποθετήθηκαν στο Χαμάμ Χαλτ. Εκεί υπήρχαν θερμά λουτρά, καθώς και ένα κατεστραμένο γερμανικό εργοστάσιο. Εκεί στα υψώματα έγινε αεροπορική μάχη στις 15.4.1921 ανάμεσα σε ένα ελληνικό αεροπλάνο που το οδηγούσε ο αεροπόρος Σταυρόπουλος και ένα Τουρκικό. Μετά από μια ώρα αερομαχίας, το αεροπλάνο μας καταρρίφθηκε και ο Σταυρόπουλος που ήταν απ' την ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ σκοτώθηκε.

Όλο αυτό το διάστημα επικρατούσε ηρεμία.

Στις 14 Αυγούστου του 1921 άρχισε η επίθεση των Τούρκων βοηθούμενοι από Άγγλους, Γάλλους και Ιταλούς. Μετά από σκληρές μάχες οι Τούρκοι κυριεύσαν το Αφίον Καραχισάρ και Μπαλ Μαχμούτ. Οι μεραρχίες μας δεν άντεξαν μετά από μάχες τριών ημερών, διαλύθηκαν και πιάστηκε αιχμάλωτο όλο το Α' σώμα στρατού με τον σωματάρχη Τρικούλη, στις θέσεις Ντουλού Μπουνάρ και Αλή Βεράν. Εκεί σκοτώθηκε ο λοχίας μας Γιώργος Ρέσος και ο στρατιώτης Χρυσόστομος Κωτόρης. Στο Χαμάμ Χαλτ οι καταυλισμοί δεν είχαν ειδοποιηθεί για την οπισθοχώρηση και προς τα εκεί ήρθαν όσοι γλύτωσαν από την μάχη του Αφίον Καραχισάρ και μας είπαν: «παιδιά τι κάθεστε οι Τούρκοι κατέλαβαν το Αφίον». Οπότε και μες αρχίσαμε να θάζουμε φωτιά σ' όλα τα υλικά και τα αυτοκίνητα, και τραβήξαμε όπως ήθελε ο καθένας προς τα χωριά Ερέτ και Γάντερ, πίσω απ' το Ντουλού Μπουνάρ, και μετά από τέσσερες μέρες πορεία φθάσαμε στο Γκεντίτζ. Εκεί ένα αεροπλάνο μας, έριξε προκήρυξη και μας έλεγε να μην διαβίσουμε προς το Ουσάκ, γιατί το είχαν καταλάβει οι Τούρκοι. Έτσι πήραμε το δρόμο προς το θουνό Τσαϊ Ταγ και φθάσαμε σε κάτι χωριά που ήταν εγκατελειμένα. Πηγαίναμε μέσα στα σπίτια για να βρούμε κάτι να φάμε, αλλά θρίσκαμε μόνο ξηρά σχισμένα αχλάδια. Έξω από ένα χωριό ήταν ένα πηγάδι με δέκα μέτρα βάθος, είχαμε κάτι τριχιές και δέσαμε παγονόρια, αλλά δεν μπορούσαμε να βγάλουμε νερό γιατί αυτό ήταν ένα δάχτυλο μόνο.

Ξεκινήσαμε με κατεύθυνση το Αλθανάρ προς τον σιδηροδρομικό σταθμό όπου αρχίζουν οι γαλαρίες. Εκεί συνάντησα και το λοχία Σορβάκο Βασίλη. Οι γαλαρίες ήταν όμως όλες καταστραμμένες και δεν μπορούσαμε να περάσουμε από μέσα. Τις είχε χαλάσει ο στρατός μας για να μην περάσουν οι Τούρκοι. Μετά από πορεία 3 ημερών απ' τα υψώματα φθάσαμε στη Φιλαδέλφεια πεικοναμένοι και εξυπόλητοι. Εκεί συναντήσαμε και το 542 σύνταγμα τοσλιάδων με διοικητή τον Νικόλαο Πλαστήρα. Όλοι Συνέχεια στη σελ. 3

Η Μικρασιατική εκστρατεία

Συνέχεια από τη σελ. 2

μαζί ξεκινήσαμε για το Σαλεχλί. Στο δρόμο μας πολεμούσε ο αρχιστάταρος Μπεχλιθάνης με πολλούς τσέτες. Από το Σαλεχλί ξεκινήσαμε για τη Μαγνησία. Πολλοί στρατιώτες έμεναν στο δρόμο απ' την κόυραση και πιάνονταν αιχμάλωτοι. Εκεί αιχμαλωτίστηκε ο χωριανός μας σαρπικτής Δημήτριος Ρέσος.

Στη Μαγνησία καίγονταν ο πάνω μαχαλάς, το Μπαλούκ Παζάρ. Στο σιδηροδρομικό σταθμό ήταν σπύτια εγκαταλειμένα και ευτυχώς βρήκαμε μέσα αλεύρι και λάδι και εφτιάξαμε τηγανίτες και αλευρόπιτες, και μας ήρθε λίγο καλά. Μετά ξεκινήσαμε για Σιμόρη.

Φθάνοντας στη Σιμόρη, στη Πούντα, ο πολύς στρατός είχε φύγει για το Τσεμέ. Εγώ με μερικούς στρατιώτες κατά τύχη, πέρασα στην Μυτιλήνη με μια μηχανοκίνητο. Εκεί συνάντησα και τον Νώντα Βακο-λίδη, που έφευγε για τον Πειραιά. Μετά αποστάχτηκα σε στρατόπεδο Τούρκων αιχμαλώτων, χίλιων περίπου, στο χωριό Βάρη έξω από την Μυτιλήνη. Στις 15.1.23 μεταφέρθηκε στο Γουδί, και στις 6.1.1924 απολύθηκε.

Ας θυμηθούμε και λίγο τα παιδιά του χωριού μας, που έλαβαν μέρος κατά την Μικρασιατική εκστρατεία.

1) Φονευθέντες, που άφησαν τα κόκκαλά τους στη Μικρά Ασία.

α) Λοχίας ΡΕΣΣΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, του 25ου Συντάγματος της 9ης Μεραρχίας, σκοτώθηκε στη θέση Μπαλ Μαχμούτ, έξω απ' το Αφίον Καραχισάρ κατά την οπισθοχώρηση.

β) Στρατιώτης ΚΟΤΡΩΤΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ, της 2ας Μεραρχίας, σκοτώθηκε στη μάχη του Σειντί Γαζί.

2) Τραυματίες: Λοχίας ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΜΙΧΑΗΛ του 25ου Συντάγματος της 9η Μεραρχίας, τραυματίστηκε στο Καλέ Κρότο, στο θουνό της Άγκυρας.

3) Τα παιδιά που γύρισαν στο Δίκορφο:

Του πυροβολικού α) Μπουλτζής Χριστόδουλος, επιλοχίας.

β) Τσιγαρίδης Βασίλειος,

επιλοχίας στα θάρια όπλα.

γ) Χαρισιάδης (Κων)νος, λοχίας στα οβιδοβόλα.

δ) Κοντογιάννης Λάζαρος, πυροβολητής ορεινού πυροβολικού.

ε) Καπρίτης Μιχαήλ, λοχίας στα θάρια.

Του Πεζικού α) Μητσάπουλος (Κων)νος, λοχίας.

β) Ρέσος Δημήτριος, σαρπικτής, αιχμαλωτισθείς γ) Δαρδακούλης Σταύρος, στρατιώτης.

δ) Τσούγιας Νικόλαος, στρατιώτης.

ε) Σορβάκος Βασίλειος, Λοχίας.

στ) Κοντογιάννης Βασίλειος, δεκανέας ταχυδρόμος, υπηρετούσε στο Β' Σώμα στρατού στο Γκιόζ Χαμάμ, αλλά μετατέθηκε στην Αθήνα τον Απρίλιο του 1921 από τον έφεδρο του Ιωάννη Κοντογιάννη συνταξιούχο στρατολόγου.

Του Μηχανικού

α) Πούρλης Νικόλαος, στρατιώτης ο οποίος εργάστηκε σκληρά στον πετρώδη λόφο στο Αφίον Καραχισάρ στα χαρακώματα με τους Ευζώνους του Ν. Πλαστήρα, και ο οποίος προήχθη σε δεκανέα.

ΤΟΥ Υγειονομικού α) Λέκκος Σάββας, νοσοκόμος, μάγειρας, στο νοσοκομείο Ουσάκ.

β) Βακολίδης Επαμεινώνδας, βοηθός νοσοκόμου στο νοσοκομείο Μαγνησίας.

γ) Σιάμος Αλέκος, νοσοκόμος στο 2ο χειρουργικό συγκρότημα του Β' Σώματος Στρατού.

Απ' όλους αυτούς, ζουν ακόμα ο Σάββας Λέκκος 86 χρόνων, και ο Σιάμος Αλέκος 86 χρόνων σήμερα. Όλοι οι άλλοι απεβίωσαν από τις κακουχίες των πολέμων της Μικράς Ασίας.

Το μέλλον του χωριού μας

Συνέχεια από τη σελ. 1
γνή των σημερινών βιολογικών συνθηκών, σε αυτά τα κυκλώματα τοποθετείται τώρα και το Δίκορφο. Όπως το χαρακτήρισαν και οι Έξνοι τουρίστες που το επισκέφθηκαν, είναι το χωριό μας ότι ωραιότερο έχει να επιδείξει σε φυσική καλλονία αυτός ο τόπος που λέγεται Ήπειρος.

ΑΠ' ΤΗ ΣΚΟΠΙΑ ΜΑΣ

Συνέχεια από τη σελ. 1

την επιστολή σας. ΕΕ άλλου είναι γνωστή η μανία των δασκάλων για την καλαισθησία της επιστολής. Καλό θα ήταν, το άτομο που δακτυλογραφεί τις επιστολές, να γνωρίζει ορθογραφία. Να μην παρατηρούνται τόσα και τέτοια ορθογραφικά λάθη, όπως «έκδοση», «ανελλιώς», «περγιάζει». Επίσης το θέμα της γλώσσας. Σ' ένα κείμενο γραμμένο στη δημοτική δεν ταιριάζουν εκφράσεις όπως «τοιούτου είδους», «θα ήτο», «της παραχωρήσεως», «προς τούτο». Διαβάζοντας τέτοιες εκφράσεις σήμερα, κάπου χάνεται η σοβαρότητα, και θυμίζει περισσότερο δικαστικές αποφάσεις ή επιστολές παπών.

Άλλο ένα θέμα για το Δ.Σ. του συνδέσμου. Η αθηναϊκή εφημερίδα «ΠΡΩΤΗ», σε μια έκδοσή της αρχές Μάη, δεν θυμάμαι ακριβώς ποια, είχε αφιερωμένο ένα δισέλιδο, με θέμα την σημερινή εκπαίδευση στο Ζαγόρι. Δεν ξέρω αν έπεσε το άρθρο αυτό στην αντίληψή σας. Ποιο είναι το γεγονός; Στην πρώτη της σελίδα η εφημερίδα ενημερώνει ότι στην τάδε σελίδα, υπάρχει μια αποστολή σε 46 χωριά της Ηπείρου. (Προσέτε: της Ηπείρου και όχι του Ζαγορίου). Φτάνοντας στην συγκεκριμένη σελίδα, διαβάζουμε τίτλο: «αποστολή στα 46 χωριά του Ζαγορίου», τα οποία διαβάζοντας το κείμενο, τα 46 χωριά γίνονται τα εξής πέντε: Μονοδέντρι, Βίτσα, Ασπράγγαλοι, Τσέπελοβο. Μήπως θάπρεπε να υπάρξει από το σύνδεσμο κάποια διαμαρτυρία για τη συνηθισμένη πλέον αντίληψη ότι Ζαγόρι είναι αυτά τα χωριά και άντε δυο-τρία ακόμα; Στο κάτω-κάτω σχολεία υπάρχουν και σ' άλλα χωριά μας, στο Γρεβενή, το Ελατοχώρι, τη Βοβούσα, με πιο μεγάλα προβλήματα και από πλευράς αριθμού μαθητών και

από πλευράς συνθηκών διαβίωσης, από τα σχολεία του Τσεπελόβου και του Μονοδεντρίου. Αυτό το «άλλο Ζαγόρι» πότε θα βγει από την αφάνεια;

Αυτά προς το παρόν για τον πολιτιστικό Σύνδεσμο.

★

Για να πάμε στην Ένωση Ζαγορισίων Αθηνών, Γράψαμε στο προηγούμενο φύλλο μας, ότι οι ώρες που είναι τα γραφεία της ανοικτά, δεν εξυπηρετούν κανέναν για να τα επισκεφθεί. Ζητήσαμε να μας πληροφορήσουν σε ποιον μπορούμε ν' απευθυνθούμε για να έρθουμε σ' επαφή με τους άλλους Ζαγορίσιους συλλόγους των Αθηνών. «Φωνή βοώντος εν τη ερήμω» όμως. Καμιά απάντηση από πλευράς Ένωσης. Επειδή δεν θέλουμε να πιστέψουμε ότι μας αγνοούν συνειδητά, προς το παρόν τουλάχιστον, θα περιμένουμε ακόμα την απάντησή τους.

Το πλατάνι

Πλατάνι σου ζηλεύω τα ύψη
αγγίζεις, ζητάς τον ουρανό
πρωί πρωί εμένα
φιλεί το ήλιο το μάτι

Σε ζηλεύω
που μ' αέρα και θροχή
στα πέφτα τα ύψη
πιο ψηλά υψώνεις
για δέηση και προσευχή

Έχεις ωραία κορμιοστασία
πατούν πουλιά στα κλαδιά
λαλιές σχολογούν

σε φτερωτό τραγούδι σκοπό
στα χλωρά κλαδιά
το λαύρο θέρος τ' αφανίζεις
χαρίζεις δροσιά
απ' τα σγουρά σου κλαδιά

ΕΥΑΓ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ

● Στις 20 Απρίλη πέθανε στην Αθήνα, η Μαρίνα Στεφάνου, από το Διπλόταμο. Η Μαρίνα Στεφάνου είχε τις ρίζες της από το χωριό μας, μια και που η μητέρα της ήταν από την οικογένεια των Μητσοπουλαίων. Σ' όλους τους συγγενείς τους, εκφράζουμε τα θερμά συλλυπητήριά μας.

● Στο χακί ντύθηκαν τρία παιδιά από το χωριό μας για να υπηρετήσουν την πατρίδα. Ο Γιώργος Στάθης και ο Φώτης Βλάχος που βρίσκονται στην Τρίπολη και ο Χρήστος Τούλας στην Κρήτη. Καλό κουράγιο παιδιά!

● Ο κ. Ευάγγελος Μητσόπουλος πρόσφερε σα δωρεά στην εκκλησία της Αγίας Μαρίνας — 'Ανω Ιλισίων, τις ξυλόγλυπτες θύρες αξίας 600.000 δρχ., σε μνήμη των γονέων του και του αδερφού του. Το εκκλησιαστικό συμβούλιο του ναού ανακήρυξε τον κ. Μητσόπουλο σ' ευεργέτη του ναού και ανέγραψε τ' όνομά του σε ειδική μαρμαρίνη πλάκα.

● Στον αποκριάτικο χορό της Αθήνας, ανάμεσα στα δώρα που κληρώθηκαν ήταν κι ένας πίνακας ζωγραφικής, όχι ευκαταφρόνητης αξίας. Τον πίνακα τον πρόσφερε ο κ. Γιώργος Τούλας δεν έχει καμπί να διευκρινήσουμε ότι ο κ. Γιώργος Τούλας δεν έχει καμμία σχέση με την οικογένεια του χωριού μας, των Τουλαιών, αλλά έχει και μεγάλη μάλιστα σχέση με το Δίκорφο. Είναι σύζυγος της Βάσως Ρηγανάτου, του Απόστολου και της Χρυσούλας κόρης, και είναι αρχιτέκτονας.

● Η επιτροπή Αθηνών του συλλόγου μας, στις 24 Μάη διοργάνωσε εκδήλωση για να τιμήσει την μνήμη του 'Αη-Γιάννη. Λεπτομέρειες στο άλλο φύλλο μας. Επίσης διοργάνωσε λαχειοφόρο αγορά με μεγάλο δώρο ένα βίντεο.

● Ο καλός καιρός και ο παλός, για την εποχή, κόσμος, γύρω στα 130 άτομα, συνελέσαν ώστε να δημιουργηθεί μια γιορταστική ατμόσφαιρα και οι τυχεροί που βρέθηκαν στο χωριό να περάσουν ένα πραγματικά αξέχαστο Πά-

σχα. Ο πολύς κόσμος βρήκε απροετοίμαστο και τον σύλλογό μας, του οποίου τα αυγά και τα κουλούρια, που πρόσφερε αμέσως μετά το «Χριστός Ανέστη», δεν έφθασαν για όλους τους χωριανούς, που βρέθηκαν το Σάββατο το βράδυ στην Ανάσταση. Ας ελπίσουμε του χρόνου να μην μείνει κανένας παραπονεμένος.

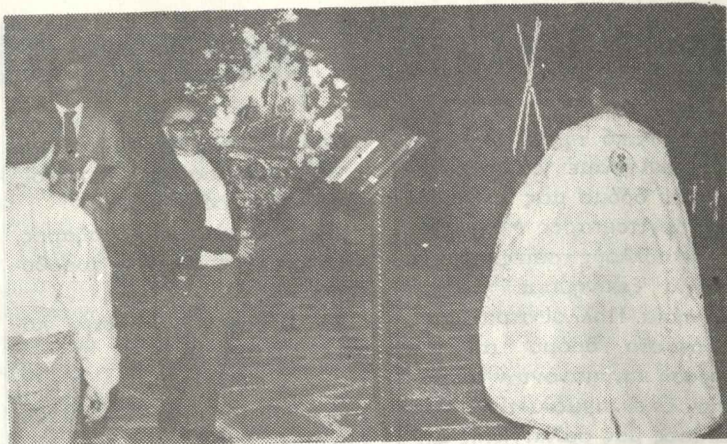
● Πραγματικά αξέχαστο και ανεπανάληπτο θα μείνει όμως και το γλέντι που έγινε την Κυριακή του Πάσχα, από το απόγευμα ως αργά το βράδυ, γλέντι πρωτόγνωρο για το χωριό μας. Μια μικρή ομάδα χωριανών πήγε για εθιμοτυπική επίσκεψη σε κάποιο σπίτι, και το πράγμα γενικεύτηκε. Πήραν σειρά κι άλλα σπίτια, η ομάδα μεγάλωνε μετά από κάθε σπίτι, άρχισαν να ρέουν μπόλικά το τσίπουρο, το κρασί και οι μεζέδες, και κάτω από τους ήχους του κλαρίνου του Καψάλη, στο μαγνητόφωνο βέβαια, στήθηκαν σε κάθε σπίτι, στα χαγιάτια και στις αυλές, χοροί και μεγάλα γλέντια, τελείως αυθόρμητα, απροετοίμαστα και πρωτόγνωρα. Ένα σωστό πανηγύρι. Ευχής έργο θάταν να βλέπαμε τέτοια κάθε χρόνο.

● Με απόφαση του Νομαρχιού Γιαννίνων, παραχωρήθηκαν για εκμετάλλευση στους δασικούς συνεταιρισμούς του νομού, τα αδιάθετα κοινοτικά δάση. Έτσι, το Κοινοτικό δάσος του χωριού μας, παραχωρήθηκε για εκμετάλλευση στον δασικό συνεταιρισμό Σκαμναλίου.

● Κι άλλα δυο νέα σπίτια άρχισαν να χτίζονται στο χωριό. Είναι του Σπύρου Βλάχου και του Παντελή Νούσια, γαμπρό του Βασίλη Μητρόπουλου. Οπωσδήποτε παρήγαρο και ενθαρρυντικό σημείο να βλέπεις να χτίζονται καινούργια σπίτια και όχι μόνο να πέφτουν τα παλιά.

● Ανακοπατάξεις στο Δ.Σ. του συλλόγου μας. Παρατηρήθηκε από την θέση του ταμιά, ο Μιχάλης Σιάφας, κι έμεινε μέλος απλό του Δ.Σ., και τη θέση του πήρε η Γεωργία Παπαγιαννοπούλου.

Δ.Π.

Κοινοτικά νέα

Στις συνεδριάσεις του κοινοτικού συμβουλίου του χωριού μας στους προηγούμενους μήνες, συζητήθηκαν και τα παρακάτω θέματα:

1. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΒΟΣΚΩΝ

Με αποφάσεις της επιτροπής απαλλοτριώσεως Νομού Γιαννίνων, έγιναν δημότες της κοινότητάς μας ως προς το δικαίωμα βοσκής, οι τρεις αδερφοί, Αλέξανδρος, Παντελής και Ελευθέριος Κώνστας του Ιωάννου και ο Κώστας Μπαλατσός του Κων(νου). Μετά την τακτοποίηση αυτή των παραπάνω, δεν μένει παρά η κοινότητα να δημοπρατήσει την μισή «Σιουρπάτα» μόνο.

2. ΒΙΑΜΗΧΑΝΙΑ ΔΑΣΙΚΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ

Το Νομαρχιακό Ταμείο του νομού, έδωσε στην κοινότητα 429.000 δρχ. για μετοχές στην ιδρυόμενη Βιομηχανία αξιοποίησης δασικού πλούτου της Ηπείρου.

Η κοινότητά μας έχει πάρει στο παρελθόν κι άλλες μετοχές, αξίας 39.000 δραχμών.

3. ΥΔΡΕΥΣΗ

Με απόφαση του κοινοτικού συμβουλίου, το πάγιο τέλος του νερού έχει καθοριστεί σε 400 δραχμές για κάθε οικογένεια τον χρόνο.

Για κάθε κυβικό νερού, ισχύουν οι παρακάτω τιμές:

Από 1 — 15 κυβικά, οχτώ δραχμές μηνιαία.

Από 15 — 20 κυβικά, είκοσι δραχμές μηνιαία.

Από 20 και πάνω κυβικά, εκατό δραχμές μηνιαία.

Μεγάλες προσπάθειες γίνονται από μέρους του κοινοτικού συμβουλίου, προς τους αρμόδιους Νομαρχιακούς φορείς, για την επίλυση του προβλήματος της ύδρευσης, αν και οι ενδείξεις μετά από την επιτόπια εξέταση στο σημείο υδρομάτευσης στο «Πεταλί-

τσι» για παροχή νερού είναι αποθαρρυντικές.

4. ΤΟ ΚΤΕΛ

Προσπάθειες, συντονισμένες με τις γειτονικές κοινότητες, γίνονται για την καθιέρωση δρομολογίου από το ΚΤΕΛ τις Κυριακές, κατά την καλοκαιρινή περίοδο. Είναι ένα δίκαιο αίτημα των κατοίκων της περιοχής μας, για μια επίσκεψη τα Σαββατοκύριακα στα χωριά τους.

5. ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ

Η κοινότητα, μετά από αίτημα του συλλόγου μας για την διοργάνωση απ' αυτόν του πανηγυριού φέτος, (αφού το υπάρχον κατάστημά μας αδυνατεί να εξυπηρετήσει τον κόσμο εκείνες τις μέρες), ενέκρινε ομόφωνα και διαθέτει όλους τους χώρους της πλατείας και του σχολείου, (τους κοινόχρηστους), στο σύλλογό μας, μια και η περσινή εκμετάλλευση της διοργάνωσης από το σύλλογο, εκτός την μεγάλη επιτυχία που είχε, είχε κι ένα πολιτιστικό όφελος για το χωριό μας.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

3.000 δρχ.

Αφοί Τσούγια

2.000 δρχ.

Παπαϊωάννου Ευάγγελος

1.000 δρχ.

Ρηγανάτος Λάζαρος

Φρεγκίδης Αλέκος

Σαράπη Θέα

Τσιόδουλος Γιώργος

Ζαρίμπα Θέλω

750 δρχ.

Μακατσάνη Καλλιρόη

Κουντουριώτου Ευαγγελία

500 δρχ.

Ζυγούρης Περικλής

Ζυγούρης Λεωνίδας

Χειμάρια Βασιλεία